

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo ololetno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V opori prejemam mesečno K 1.50

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Pri koncu?

V avstrijski poslanski zbornici je vse navskriž. Stranke sedanje večine so s svojo modrostjo popolnoma pri kraju. Kako je ta večina slaba, je drastično pokazalo glasovanje o predlogu češkega socialnega demokrata Nemca, ki je popolnoma v nasprotju s tem, kar se je malo poprej sklenilo v konferenci načelnikov in čemur so opozicijske stranke molče pritrdile ali pa saj dale vedeti, da vladi in večini ne bodo težav povzročile, predlagal, da se budgetni provizorij, ki se do 30. marca mora rešiti, od dnevnega reda odstavi in postavi mesto njega na dnevni red laška fakulteta. Da ni bilo v zbornici članov »Slovenskega kluba« in »Saveza južnih Slavenov«, ki so na podlagi svoječasne sklepe »Slovenske Unije« bili obvezani, da zoper Nemčev predlog glasujejo, bi bila vlada in večina pogorela in konsekvence nedogledne. Večina, ki je tako od milosti opozicije odvisna, je svojo vlogo odigrala in samo še sposobna za to, da čimprej izgine.

Včeraj zvečer se je tudi res splošno govorilo, da ima Bienenrth v rokah vsa pooblastila, da stori, karkoli se mu v razrešitev akutne krize zdi potrebno in skoro splošno prevladuje mnenje, da bo zbornico razpustil. Sicer se je vladna večina — in tu pridejo v poštev nemški liberalci, ki so prvi začeli vladi metati polena pod noge in Poljaki, ki zahtevajo v kompenzacijo za svoje glasovanje milijone in milijone — udala in hoče glasovati za budgetni provizorij in za posojilo, toda zadnji moment se je raznesla vest, da nameravajo Čehi z vso resnostjo zoper nujno rešitev budgeta obstruirati. Češki radikali in agrarci da delajo z vso silo na to, da se sedanji položaj izrabi in zbornica razpusti. Nemci vale zdaj krivdo na Čehih, da bo zbornica morala iti, čeprav so največja zavira rednega dela Nemci sami, ki so se že v delegacijah obotavljali glasovati za od vlade zahtevane vojaške kredite in so se sedaj le pod največjim pritiskom odločili, da dovolijo vladi posojilo, ki je logična posledica od delegacij dovoljenih izdatkov za mornarico.

Sicer pa zdaj še nikakor ni gotovo, kaj bodo Čehi storili. Seja »Slovenske Unije« se vrši danes in od njenih sklepov je odvisno, kako se bo kriza rešila. Baron Bienenrth je zopet konferiral tako z dr. Fiedlerjem kakor tudi z dr.

Susteršičem; seveda ni vsebina pogovorov znana. O razmerah v »Slovenski Uniji« ničesar ne vemo; nemški listi tudi samo ugibajo. Eni zopet govore, da Jugoslovani in Čehi niso edini in da »Slovenska Unija« ne bo solidarno nastopila; morebiti je pa to le pobožna želja. Zdi se, da je res le to, da je Jugoslovane neprijetno presenetilo, da so Čehi v zbornici glasovali za Nemčev predlog, vsled česar bi se bilo lahko zgodilo, da bi proti intencijam in izrečnemu sklepu »Slovenske Unije« lahko že danes bila na dnevnem redu laška fakulteta. V nemških listih bremo, da je v tej zadevi »Slovenski klub« imel sejo in proti temu postopanju protestiral.

Druga se pa ne ve ničesar. Treba je pač čakati sklepa »Unije«, ki bo že danes odločila o usodi parlamenta.

Državni zbor in slovenska opozicija.

Na tem mestu poročamo o dogodkih v plenumu, v odsekih in klubih kakor so se zgodili, ne da bi premotri vali o položaju, ki smo ga že uvedoma skušali skicirati.

Plenarna seja.

V plenarni seji 22. t. m. govori pri razpravi o budgetnem provizoriju češki soc. demokrat Modraček, ki obsoja militarizem in marinizem, ki da je za Avstrijo nepotrebna igrača in izjavi, da bodo socialni demokrati glasovali zoper posojilo, ki da je antikonstitucionalno. Vse skupaj je govoril štiri ure, kar se je smatralo za znamenje začenjajoče se obstrukcije.

Za njim govori krščanski socialec Loser, ki obsoja, da socialni demokrati delajo obstrukcijo, dočim na svojih volivnih shodih govore, da so oni zoper obstrukcijo. Če bi se bil včeraj sprejel predlog Nemca, bi se bil pojavil § 14. in parlamentarizem bi bil po krivdi socialnih demokratov kompromitiran. Če se zbornica razpusti, pade veliko socialno zavarovanje pod mizo. Tako politiko krščanski socialci perhorecirajo. Krščanski socialci bodo glasovali za budgetni provizorij in za posojilo, ki je logična posledica dovoljenja vojaških kreditov v delegaciji.

Finančni minister dr. Meyer izjavi, da je posojilo, s katerim se ima pokriti izdatke za dreadnoughte, potrebno, ker se ne morejo pokriti ne s prebitki, ki se imajo pričakovati, ne na podlagi novih davkov, tudi če bi se še letos sklenili. Posojilo se mora rav-

no zdaj dovoliti, ker pozneje ni več ugodni čas na denarnem trgu.

Član »Slovenskega kluba« Grafenauer poudarja, da mora vlada intenzivno podpirati kmečko zadruštvo in želi, da se da producentom možnost, da svoje blago kupcu direktno prodajo. Pokazal je, kako bi n. pr. koroški kmetje lahko veliko živine na dunajski trg postavili, če bi mogli doseči direktni živinski transport iz Koroške na Dunaj po zmerni prevoznini. Toda v očeh vlade ima Južna železnica več vrednosti kakor kmet. Nato je slikal hujskajoče delo nemškega nacionalizma na Koroškem in obtožil vlado, da to nalašč mirno gleda, ker se ji dobro zdi, če se narodnosti medseboj pulijo. Ljudstvo ščuvajo navadno ljudje, ki o življenju in potrebah ljudstva sploh nimajo pojma. Nato se bavi natančno z budgetom.

Dr. Bachmann, član nemških liberalcev, kratko izjavi, da je nemško-nacionalna zveza sklenila glasovati za provizorij in posojilo.

Socialni demokrat Smitka izjavi, da njegova stranka za budgetni provizorij in za posojilo ne bo glasovala, ker je v vojaške namene.

Načelnik Poljskega kluba dr. Lazzarski v imenu svojega kluba izjavi, da bo za budgetni provizorij glasoval, ker Poljaki nikakor ne želijo brezposelnega položaja. Poljaki bodo glasovali tudi za posojilo, pričakujejo pa tudi, da se bo predloga o lokalnih železnica zakonila in da se bo pri tem primerno vpoštevala Galicija. Poljski klub pričakuje tudi, da se bodo kanali zgradili, kakor se je sklenilo med galizijskimi poslanci in vlado tozadevna pogodba. Končno zahteva Poljski klub, da se čimprej zakonit socialno zavarovanje, službena pragmatika in reforma uprave. Treba je tudi podpirati izdatno poljedelstvo, živinorejo in industrijo. Tudi se morajo čimprej sanirati deželne finance.

Justični minister dr. Hohenburger zavrača napade rusinskih poslancev na lyovsko sodišče, ki sodi rusinske dijake.

Po govorih poslancev Lewiczkega in Kaline se razprava, ki je trajala deset ur, prekine in se na predlog poslanca Drexla po razpravi o nekem češkem nujnem predlogu seja zaključuje.

Čehi so za konec seje prihranili predlog, da se prihodnja seja vrši — 1. aprila, toda večinske stranke so bile topot izjemoma na mestu in Čehi svojega predloga sploh niso stavili. Med splošno veselostjo se je določilo, da je

prihodnja seja jutri z istim dnevnim redom.

Delo v odsekih.

22. t. m. je imel tudi seja s o c i a l n o - z a v a r o v a l n i pododsek, v kateri se je sklenilo nekaj spopolnilnih določb. Posebno važno je, da se v zavarovanje proti nezgodam prištejejo bolezni, ki nastanejo vsled zastrupljenja po živem srebru ali svincu. Prihodnja seja tega pododseka bo v petek in pride v razgovor zavarovanje mornarjev.

Istotako je imel pododsek za službeno pragmatiko seja, v kateri se je končno sklenilo, preiti v razpravo o časovnem napredovanju na podlagi vladne izjave.

Vojni odsek je sprejel in zaključil vladno predlogo glede vojaških doslužencev (veteranov).

Konference barona Bienenrtha.

Ministrski predsednik baron Bienenrth je tekom včerajšnjega dne konferiral najprej z ravnateljem cesarske kabinetne pisarne, baronom Schieblom, vsled česar se je vest o razpustu zbornice še bolj zgoščevala.

Precej na to, popoldan, je baron Bienenrth konferiral z načelnikom »Slovenskega kluba« dr. Susteršičem in se je obravnavalo o stališču Slovencev napram državnim potrebščinam. V nemških listih se glede na to konferenco berejo vse mogoče kombinacije, ki pa temelje seveda le na praznih ugibanjih nemških žurnalistov, ker je znano, da je »Slovenski klub« glede na svoje taktične sklepe in namere izmed vseh v zbornici najbolj rezerviran.

Proti večeru je potem baron Bienenrth poklical k sebi načelnika enotnega »Češkega kluba« dr. Fiedlerja. Konferenca z njim je le kratek čas trajala. Dr. Fiedler je šefa kabineta informiral o razpoloženju v češkem taboru, nakar mu je baron Bienenrth sporočil, da bi zaprečenje državnih potrebščin imelo slabe posledice za zbornico. Druga verzija pravi, da je baron Bienenrth naravnost zapretil z razpustom, ako bi opozicija vlado prisilila poseči po § 14.

Slovenska opozicija.

Tekom včerajšnjega dne so se posamezne češke stranke vsaka zase o parlamentarnem položaju posvetovala, nakar se je zbrala po konferenci dr. Fiedlerja z baronom Bienenrthom parlamentarna komisija enotnega »Češkega kluba«. Definitivnega se v tej seji ni še nič sklenilo, govori se pa, da se je izražalo mnenje, naj Čehi pravočasno rešitev provizorija in posojila

LISTEK.

R. L.:
Vihar.
Študentovska zgodba iz naših dni.
(Dalje.)

Potokar ni odgovoril, marveč le stisnil v Nelico in kakor oddaleč so donele besede drugih na njegovo uho. Tiste vezi, ki so ga začele spajati z njo tisto leto v mestu, kjer je hodila Nelica na učiteljske, so se ta večer predle dalje, vsak Neličin pogled, vsaka beseda, vsak njen nasmeh je bil nova nitka, ki se je druga za drugo ovijala krog Potokarjevega srca in ga boljbolj priklepala na devojko.

Golob je bil preizkušen, da bi vsega tega ne bil zapazil. V mladosti brez matere, brez pravega doma, brez svetle brezskrbne sreče se je učistilo njegovo srce, v trpljenju mladih dni je vzklija v njegovi duši silna volja. A vendar se je ob sreči in brezskrbnosti drugih zbudila včasih v njegovi duši tiha, »omaj čutna žalost, kakor obide popotnika, ko roma v temni noči mimo mirne hiše ob cesti, se ozre skoz raz-

svetljeno okno vanjo in vidi tam vso veliko, sladko srečo, ki jo da le dom... A to je bil le hip, ki je utonil takoj v duši.

In tako čuvstvo ga je prevzelo polagoma tudi tisti večer. Vzdrnil se je šele, ko je Potokar potegnil uro iz žepa in vzkliznil: »Ah, že poludeveta!... Tako naglo so šle ure kakor minute. Posloviti se morava!«

Trčali so še zadnjič in vstali. Nelica in mati sta ju spremili po vrto do vrat na cesto. Gospa in Golob sta šla naprej, za njima pa Potokar in Nelica.

Še zadnji poklon in pozdrav in študenta sta odšla po cesti.

»Pridite še, gospod Potokar!« je zaklicala Nelica za njima, preden je zaprla.

Hodila sta počasi in molčala prvi čas. Potokar je tiskal v gumbnico lep, dehteč nagelj, vstikala, ki ga je imela Nelica prej v laseh in mu ga je bila dala ob slovesu. Roka se mu je nalahko tresla od radostnega razburjenja. Nato je zvil cigareto in jo prižgal.

»Torej ti, France, misliš res v semenišče?« je izpregovoril z veselim glasom.

»Res... Zakaj pa ne?«

»No, saj jaz ti nič ne rečem. Bog s teboj, prijatelj — kakor si postelies,

tako boš spal... Mogoče te čaka sreča, tista lepa, idilična, o kateri tako lepo poje Aleksandrov. Ali se spominjaš tistih verzov?«

»Ne.«

»No, ti jih pa jaz povem. Tako-le začenja tista romanca:

»Semeniščnik mlad s kitaro poje, Bogu daje hvalo noč in dan,

s stene sveta Magdalena v žarkih večnega plamena gleda nanj...«

Vidiš, tako in še lepše se ti bo godilo!«

»Oprosti — iz idealnejših razlogov sem si izbral ta stan. Kaj meni vsa udobnost in brezskrbnost, če mi duša gori za višje cilje, ki jih ti morda niti ne slutiš?«

»Za božjo voljo, nehaš s filozosiranjem! Samo nocoj ne, prosim te, ko je tako radostno in blaženo moje srce, da bi kar vsakega človeka objel, ki nama pride nasproti. Saj ti želim vso srečo, privoščim ti vse cilje in ideale in vse, po čemur hrepeniš. Ti idi po svoji cesti, jaz pojdem po svoji. Vesela in lahka bo moja pot, ker vidim zvezdo, ki me bo vodila do konca...«

»Kakšna je ta zvezda?« je vprašal Golob.

»Povem ti, ker si moj prijatelj... Svetla, nedosežna je, hrepenenja do smrti vredna in pravi se ji — ljubezen...«

Ignacij Potokar je bil presrečen tisti večer, da bi bil mogel nositi vso radost sam v srcu, in zato jo je hotel deliti s prijateljem.

»Da bi ti le svetila do konca!« je dejal France Golob in skoraj rahla ironija se je skrivala v njegovem glasu.

»Ali misliš, da mi ne bo?« je vprašal Ignacij začuden.

»Ne vem...« je odgovoril France z mirnim glasom.

»Le dvomi!... Vidiš, fant, drugače ne so tvoje poti, ves drugačen človek si kakor jaz. Zato ti ne zamerim, da tako govoriš. Ne veš, kaj je ljubezen, tista prava, velika ljubezen, ki človeka dviga in ga vodi, da bi šel z njo v srcu brez strahu skozi ognjeno morje, če je treba...«

»Kaj pa misliš študirati?« je vprašal Golob po kratkem premolku.

»Medicino, filozofijo, jus — karkoli... Najbolj mi še ugaja medicina.«

»Bog ti daj srečo. Nace! Odloči se za kaj in hodi po poti, ki si jo začrtaš. Neustrašeno do konca!«

z vsemi sredstvi preprečijo. Pošvetovanje se bo jutri (četrtak) ob 9. dopoldne nadaljevalo.

»Slovanska Unija« (parlamentarna komisija) se zbere v četrtek ob 10. uri dopoldne in stori bržčas že danes definitivni sklep o taktiki, ki jo ima slovanska opozicija zavzeti nasproti budgetnemu provizoriju in posojilu.

»Slovenski klub« je po poročilih nemških listov v sredo zboroval in izrazil med drugim svoje začudenje, da so v torkovi seji vkljub svojem trenutnemu sklepu »Slovanske Unije«, da ima laška fakulteta priti v zbornici na vrsto šele po Veliki noči, nekateri člani »Slovanske Unije« glasovali za predlog Nemca, ki je kakor znano hotel, da pridi laška fakulteta še pred budgetnim provizorijem na vrsto. Sklenilo se je, da načelnik dr. Šusteršič v jutrišnji seji »Slovanske Unije« zoper to protestira.

Se li bo dosegel enoten sklep slovanskih opozicijskih strank in kakšen, se še ne ve. Češki agrarci izjavljajo, da je razpust neizogiben, korespondenca »Zentrum« piše, da bodo Čehi na vsak način provizorij preprečili in da je upati, da se tudi Jugoslovani temu pridružijo, podobno se je izrazil bivši minister Prašek.

STAVKA TRŽAŠKIH MORNARJEV.

Včeraj so se pridružili stavki mornarji vseh v luki stoječih parnikov. Tuji in potniki, ki so na potu v Dalmacijo, zapuščajo Trst in se vozijo z vlakom na Reko, odkoder upajo s parniki »Ungaro-Kroate« odpluti v Dalmacijo. Trgovinski minister Weiskirchner je imel danes s poslancema Forstner in Pittoni in tržaškim namestnikom Hohenlohem razgovore, v katerih je poudarjal, da bo na obe strani vplival, da se stavka kar najhitreje konča. — Včeraj so zborovali stavkujoči mornarji v tržaškem »Delavskem domu« in zavrgli predlog posredujočih poslancev, da naj stavko končajo in začno pogajanja z lastniki ladij. Zborovalci so sklenili iti na delo samo v slučaju, da lastniki ladij takoj svoja dva zastopnika v nastavljalni urad odpošljejo. Stavka traja vključ posredovanju tržaškega namestnika dalje. Pomorski promet počiva. Ob enem so se pa zastopniki stavkujočih hrvaških mornarjev tudi v Reko odpeljali, da bi reške tovariše k stavki pritegnili. Toda reški mornarji nočejo o stavki ničesar slišati.

NEMIRI NA PORTUGALSKEM.

Na Portugalskem se zdaj ni miru. Odkar je izbruhnila revolucija, se vedno pojavljajo razni upori, zdaj v enem, zdaj v drugem mestu. Zadnji čas se je nameravala uprizoriti v Lizborni splošna stavka. Ker so pa začeli stavkujoči z nasilstvi, je pritiskala vlada z silo. Proti notranjemu ministru so uprizorili stavkarji veliko demonstracijo. Policija je zaprla 50 oseb.

RUSKI DRŽAVNI SVET.

Ruski državni svet je včeraj imel posvetovanje, na katerem se je sklenilo, da se tudi v zahodnih pokrajinah zemeljstva upelje. Sklep državne dume, naj se da tudi ženskam volivna pravica, pa je državni svet zavrgel.

ABDUL HAMID — UMRL.

Saloniki. Po mestu se širi govorica, da je odstavljeni turški sultan

Abdul Hamid ponoči umrl. Na vsak način se je moralo v villi, kjer je sultan zastražen prebival, nekaj nenavadnega zgoditi, ker so okna deloma z deskami zabita.

Dnevne novice.

+ **Shod belokranjske »Kmečke zveze«** bo v soboto, 25. t. m., v Črnomlju. Poročal bo deželni glavar plem. Šuklje.

+ **Dunajski naslovni škof dr. Marschall** je danes zjutraj umrl.

+ **»Polonia« na Dunaju.** Dne 20. t. m. so ustanovili Poljaki na Dunaju novo katoliško akademsko društvo »Polonia«. Ustanovne slavnosti so se udeležili najodličnejši predstavitelji dunajske poljske kolonije, mej drugimi minister za Galicijo, Zaleski, ki ima sam največje zasluge za ustanovitev tega društva. Dalje so se udeležili te slavnosti v posebno obilni meri slovenski katoliški akademiki in zastopniki češkega in hrvaškega kat. akad. društva na Dunaju. Slavnost je otvoril predsednik agr. Smolka in je na kratko razložil cilje in zgodovino novega društva. Ustanovitev novega društva so posebno pospešili dogodki na vseučilišču v Krakovu. Dunajsko dijaštvo je sicer nameravalo ustanoviti samo akademsko kongregacijo, kakor je že pred nekaj leti obstajala na Dunaju. Toda jezuit Poljak, do katerega so se v tem oziru obrnili, jim je sam odsvetoval in dal prvo misel za ustanovitev pravega društva, ki bi ne imelo samo religioznih ciljev, ampak ki hoče zasledovati tudi samoučiteljske namene in se hoče posvetiti delu mej tako mnogobrojnimi poljskimi delavskimi sloji na Dunaju, za katere se danes razen socialnih demokratov nihče ne briga. Nato sta bila dva daljša govora, ki sta bodrila dijače, naj bodo trdni v svojem delu za domovino in vero. Govorila sta vseučilišni profesor iz Krakova posl. Górski in o. S. J. Feliš, zadnji je v krasnem govoru posebno kazal Poljakom, kako je bil katolicizem skozi vsa stoletja najtesneje združen z zgodovino Poljakov in nasilje dela oni, ki hoče Poljake od katoličanstva odtrgati. Govorili so dalje minister Zaleski, ki je opozarjal mladino, naj gre sedaj, ko si je postavila tako lepe cilje, tudi res na delo in naj ne stori, kakor se mnogokrat dogaja, da bi ostala po prvem navdušenju hladna in pustila započeto delo zaspati. Med pozdravnimi dopisi je bil s posebnim navdušenjem sprejet pozdravni dopis »Društva ljubiteljev poljskega naroda« v Ljubljani. Govorili so še zastopniki kat. akad. društva slovanskih na Dunaju, vsak v svojem jeziku: predsednik »Danice«, Mašič; predsednik »Hrvatske«, Tiljak; zastopnik »Zarje«, dr. M. Malnerič in zastopnik »Lipe« (novo češko kat. akad. društvo na Dunaju), Vitek. Zastopnik Slovanske Lige kat. akad., Stelè, je izpregovoril poljsko najprej o ciljih in namenih Lige, katera izvajanja so Poljaki z aplavzom sprejeli, ko se je v nadaljnjem spomnil besed prof. Zdzichowskega, ki je v Krakovu zaklical slovanskim katoliškim akademikom: »Mi hočemo sodelovati z Vami, ker ste nam najbližji,« najbližji namreč po trdnosti v katoliških nazorih, za katere se že toliko stoletij borimo neomajno Slovani in Poljaki, so Poljaki dolgo burno pozdravljali Slovence. — Novo društvo šteje že okrog 20 članov,

kar je za začetek jako veliko. S posebnim veseljem pa pozdravljamo namero novega društva, da se hoče zavzeti za delavske sloje, kar bo za poljsko akad. dijaštvo, ki ima na Dunaju tako lepo polje za delo, pomenilo velik korak naprej.

+ **K deželnozborski dopolnilni volitvi.** Došla so še naslednja poročila s posameznih volišč: Dobernič: Vehovec 224, Mandelj 7, Bukovec 2, Šlajpah 1, Al. Vehovec 1. — Dob: Vehovec 132, Mandelj 92. — Vel. Gaber: Vehovec 146, Mandelj 109. — Hotič: Vehovec 38, Mandelj 10, Fr. Slanc 8, prazna 1 glasovnica. — Polšnik: Vehovec 156, Mandelj 11, Miklavčič 2, Slanc 1. — Prežganje: Vehovec 159. — Najslabše se je postavil Škocijan. Tu je dobil Vehovec 70, Mandelj 137 glasov. Kljub veliki liberalni zahrbtni agitaciji je Mandelj dobil samo tu večino.

+ **Deželni zakonik** se na naročilo vlade še vedno tiska v tisti »Učiteljski Tiskarni«, koje oficijelno glasilu »Jutro« danes z ozirom na jubilej zedinjene Italije piše, da nas osvoboditev Italije izpod avstrijskega gospodstva »opominja na ozko združenje naših pokrajin, ki trpe pod tujim gospodarstvom«. Kaj to pomeni, se takoj razvidi in zato je tem manj umljivo, da vlada na indirektnen način podpira izhajanje takega lista.

+ **Pametna ženska.** Kakor znano, je bila te dni v norveški parlament prvič izvoljena žena, gospodična Rogstad. Nova poslanka je prvič nastopila 22. t. m. pri debati o vojaškem proračunu in je pri tej priliki izjavila: »Jaz sem prijateljica miru in se zavzemam za mirovna sodišča. Upam sicer, da bodo enkrat vojske prenehale, toda zato še nisem nasprotna vojaškemu proračunu, ki je vedno še nujno potreben, posebno za varstvo našega obrežja. Zato bom zanj glasovala.« Naši socialni demokrati, ki posebno te dni tako visoko povzdigujejo žensko pamet in so se posebno gospodične Rogstad neizrečeno veselili, naj si jo tudi za zgled vzamejo. Ženska, prijateljica miru, glasuje za norveške vojaške kredite, ki so letos posebno visoki, ker ima domovinski čut v svojem srcu in noče, da bi bila domovina proti sovražniku nepripravljena, podobno mislijo tudi francoski socialisti. Le naši rdeči širokoustneži bi radi, da se vojska takoj jutri odpravi in si domišljajo, da bosta Adler in Kristan s svojimi dolgimi govori ustvarila trajno sporazumljenje med Avstrijo in Italijo. Če nas pa medtem Lahi vendarle napadejo, se bo napravila milica iz socialnodemokratskih govornikov, na morju pa bomo oborožili kvarnerske barke z lesenimi možnarji, ki malo stanejo. — Ena ženska ima več pameti, kakor 90 avstrijskih socialnodemokratskih poslancev!

+ **Nepriustranost sodnikov.** Nadsodišče v Lvovu je te dni izdalo znamenito odločbo. V nekem gališkem mestecu je boj strank prispel na vrhunec. Kot kandidat liberalnega uradništva je nastopil neki sodnijski uradnik, ki je bil tudi izvoljen. Sedaj mu je pa nadsodišče ukazalo, da mora mandat odložiti, ker vsled strankarskega boja stoji kot sodnijski uradnik preveč v ospredju, je izpostavljen napadom in se v občinstvu potem pojavljajo dvomi v njegovo uradno nepristranost, kar pa nikakor ne sme biti. Z ozirom na to naj sodnijski uradnik ne stoji v ospredju strankarskega boja.

+ **Izpremembra v graškem vojnem koru.** General infanterije Karol Schikofsky bo po komaj enoletnem poveljstvu graškega vojnega kora prevzel poveljstvo avstrijskega domobranstva, kojega poveljnik general infanterije Oskar Parmann stopi v kratkem v pokoj. Poveljstvo graškega kora pa prevzame dosedanj poveljnik 5. pehotne divizije v Olomucu, feldmaršallajnant Ernest baron pl. Leithner.

+ **Železnica Polzela — Motnik — Kamnik** (Domžale). Časopisi so objavili vest, da je v bodočo vladno predlogo o lokalnih železnicah vzeta tudi proga Polzela — Motnik s preliminarnim proračunom 13.000.000 K; ker je pa proga Polzela — Motnik preliminirana le na 3.000.000 K, cela proga do Kamnika (Domžal) pa na 13.000.000 K, zato je ta vest nejasna. Poslanec dr. Benkovič se je tedaj za pojasnilo obrnil na železniškega ministra, ki je odgovoril, da so časniska poročila o predlogi lokalnih železnic sploh netočna, da pa ima on namen, celo progo do Kamnika (Domžal) vzeti v bodočo vladno predlogo; iz izjave žel. ministra je tudi posneti, da min. svet še ni definitivno sklepal ob obsegu nove predloge. Inženir Lindauer iz Celja ima do 1. oktobra t. l. izdelati generalni projekt Motnik — Domžale, na kar se bo vlada odločila za eno ali drugo traso.

+ **Državnozborska volitev v Kotorški Boki.** 20. t. m. so se vršile dopolnilne državnozborske volitve v Kotorški Boki za izpraznjeni mandat po umrlem poslancu Bjeladinoviću. Od trojice kandidatov so dobili Vukotić 1763, Sardelič 1197, Midžor 1126 glasov. Ožje volitve se bodo vršile 30. t. m. Vukotić je dobil večino glasov v največjih krajih Kotorške Boke, kot so Kotor, Risan, Grblje in Herceg - Novi. Volitve so se vršile mirno.

+ **Deželni odbor vojvodine Kranjske** priredi v soboto dne 25. in v nedeljo 26. marca 1911 v Ambrusu kmetijski tečaj s sledečim sporedom: v soboto 25. marca: dopoldne po 10. sv. maši: Gozdarstvo in pašništvo, predava c. kr. gozdni komisar J. Urbas; popoldne od 3. ure dalje: Gospodarske zadruge. Predava dež. zadr. komisar dr. L. Pogačnik. V nedeljo 26. marca: Dopoldne po 10. sv. maši: Prašičereja. Umetna na gnojila. Predava ravnatelj kmetijske šole V. Rohrman. Popoldne od 3. ure dalje: Živinoreja in mlekarstvo. Predava živinorejski in mlekarški nadzornik R. Legvart.

— **Kmetijska predavanja.** Kakor je bilo v »Slovencu« deloma že objavljeno, bode v soboto, 25. t. m., takoj po jutranji službi božji M. Humek predaval o sadjarstvu v St. Vidu nad Ljubljano, popoldne po litanijah pav Gorjahn pri Bledu. V nedeljo, 26. t. mes., popoldne takoj po litanijah se vrši tako predavanje v Toplicah pri Novem mestu in v ponedeljek, dne 27. t. mes., od 8. ure zjutraj dalje v Uršnih selih pri Toplicah.

— **Podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaju** je razdelilo letos že vsa do sedaj došla darila svojih dobrotnikov, tako da je bilo primorano v tekočem mesecu vsem prosilcem podpore znižati, mnogim pa celo odbiti. Prihodnji mesec pa društvo sploh ne bo moglo deliti nobenih podpor, ako društvu ne ostanejo zvesti stari dobrotniki in ne pridejo tudi novi darovalci na pomoč. Uspešno delovanje društva se razvidi iz tega, da je v zadnjih petih mesecih razdelilo med zares potrebne in pridne dijače nad 5000 kron; sedaj pa žalibog ne more svoje naloge dalje vršiti brez pomoči slovenskega občinstva. — Darove sprejema blagajnik Ivan Lužar, nadrevident južne železnice v pok., Dunaj, III., Reissnerstrasse 27.

— **Pogreb Ivana Vurnika v Radovljici.** V ponedeljek, dne 20. marca, ob 3. uri popoldne se je vršil pogreb pokojnega gospoda Ivana Vurnika, posestnika, podobarskega in kamnoseškega mojstra, c. kr. konservatorja, predsednika slov. kat. političnega društva za radovljiški okraj, cerkvenega ključarja itd., iz hiše žalosti na domače pokopališče sv. Križa v Radovljici. Koliko spoštovanja je užival blagi pokojni ne samo v domačem mestu, pri meščanih in inteligenci, ampak tudi po vsem Gorenjskem, je pričala ogromna udeležba ljudstva pri njegovem pogrebu. Pogreb je vodil domači g. kanonik-dekan ob obilni duhovski asistenci. Vseh duhovnikov pred krsto in za krsto našteji smo 20. Med temi smo opazili g. monsignora Tomo Zupana, g. Antona Koblarja, dekana iz Kranja, g. Matija Mraka, dekana v Stari Loki, g. Oblaka, duhov. svetnika iz Bleda, g. Ivana Pibra, župnika in deželnega poslanca. Zastopano je bilo pri pogrebu uradništvu c. kr. okraj. glavarstva z g. Župnikom, okraj. glavarjem na čelu: c. kr. sodnije s svojim predstojnikom g. Josipom Regally; c. kr. davkarje, mestni zastop radovljiški, župani iz okolice. Pogreba udeležila se je šolska mladina z zastavo, domača požarna bramba z zastavo, zastopniki telovadnega odseka Orel iz Radovljice, Brezij, Podbrezij in Kamnegorice. Pri pogrebu je bilo navzočega mnogo odličnega občinstva iz Ljubljane, Kranja in Bleda. Ob času izprevoda so bile v mestu zaprte vse trgovine. Ob odprtem grobu je govoril kratko nagrobno v slovo prebagemu pokojniku g. kanonik Novak. Omenjal je plemenitost pokojnika, njegovo duhovitost kot sloveči slovenski umetnik, posebno ginljivo pa opisal vzorno krščansko življenje, oprto na živo in neomajno versko prepričanje, katero je povsod javno kazal in povsod neustrašeno šel v boj za katoliška načela. Bil je ves čas vzor katoliškega moža. Vsled bolezni je bil pokojni v zadnjem času odločil več častnih mest v javnem življenju, le mesto predsednika slov. kat. političnega društva za radovljiški okraj ohranil pa je do zadnjega, do svoje smrti. Bil je plemenita zlata duša, katerega je moral vsakdo brez razlike, kdor ga je količnik poznal, spoštovati in vzljubiti. — Po končanem govoru so zbrani pevci zapeli par žalostink. Le počasi je zbrana množica zapuščala pokopališče in s

težkim ščecom odhajala od groba, v polnem prepričanju, da je slovenska zemlja sprejela v svoje naročje vzor katoliškega moža in pravega slovenskega cerkvenega umetnika, ki bo dele teško našel naslednika v svoji vrsti...

— **Umrl je v Zapužah** dne 21. t. m. posestnik Brecljnik, oče kaplana A. Brecljnika v Cerkljah na Gorenjskem. R. I. P!

— **Ljudsko štetje v Avstriji.** Podatki izvršenega ljudskega štetja kažejo, da šteje tostranska avstrijska polovica 28.567.898 prebivalcev. Prebivalstvo je torej naraslo v destih letih za 2.417.190 ljudi. V mestu Trstu in okolici je naraslo prebivalstvo za 28,5%, v Istri za 16,9%, na Goriškem za 12,4%, na Salcburškem za 11,5%, na Tirolskem za 11 odstotkov, na Štajerskem za 6,3 odstotka, na Koroškem za 6,3 odstotka in na Kranjskem za 3,3 odstotka. Iz teh števil je razvidno, da je Kranjska v tem oziru zadnja v Avstriji. Vzrok tega pojava je seveda izseljevanje v Ameriko, ki ves prirastek kranjskega prebivalstva izravna.

— **Dr. Magdič se odtegne političnemu delovanju?** Hrvaški listi poročajo, da dr. Pero Magdič odstopi od varaždinskega županstva ter se preseli v svojo odvetniško pisarno v Zagreb. Zagrebški nadškof koadjutor mu je baje ponudil pravno zastopstvo zagrebske nadbiskupije pod pogojem, da se popolnoma odtegne političnemu delovanju. Dr. Magdič teh vesti doslej ni dementiral.

— **Zagonetni umori v Karlovcu.** — Štiri trupla izveleli iz vode. Iz Karlovca smo te dni poročali, da so pred dnevi izveleli iz Korane tri trupla, o katerih sodijo, da so oropani Amerikanci, ki so se vračali domov. Dne 21. t. m. pa so potegnili iz Korane četrto truplo, istotako moško, o katerem tudi sodijo, da je kak domov vračajoč se Amerikane. Policija je mnenja, da so morilci dobro organizovana roparska tolpa, ki se klati v karlovski okolici, ki se bavi zlasti z napadi na Amerikance, ki se vračajo domov. Zagrebško državno pravdnštvo je razpisalo 1000 K nagrade za izsleditev morilcev. Vsa afera postaja od dne do dne bolj tajnostna. Državno pravdnštvo ima opraviti s skrajno zapletenim slučajem, ker ni ničesar, na čegar podlagi bi se moglo dobiti sled za morilce. Doslej so aretovali pet čiganov, ki so imeli svoj tabor v bližini, kjer so našli trupla. Sičar so se zapletli pri svojem alibi dokazu v nasprotja, vendar pa manjka trdnega momenta za sum. Za enkrat so jih obdržali v zaporu. Državno pravdnštvo vodi z veliko natančnostjo in opreznostjo preiskavo ter se bo morebiti v prihodnjih dneh našlo kako sled za morilce.

— **Promocija.** V petek, 24. t. m. ob 12. uri dopoldne bo promoviran na graški univerzi za doktorja prava g. Vladimir Travner, sin tukajšnjega višjesodnega svetnika dr. Travnerja. Čestitamo!

— **Iz Aleksandrije.** Nemški prestolonaslednik je na povratku iz Indije priplul v Port-Said in se podal na kratek oddih v Kairo, kjer ga je že čakala njegova soproga. To priliko so porabili tukajšnji Lah in so poslali urednika laškega dnevnika »Il Messaggero Egiziano« intervjuat prestolonaslednika, če je res, da ne pride letos cesar Viljem v Rim. Prestolonaslednik je urednika na parniku jako hladno sprejel in mu je na tozadevno vprašanje doslovno odgovoril: »Il n'y a encore rien de décidé, monsieur« (o tem se ni še nič določilo), k čemur je še povdaril njegov adjutant: »Rien du tout« (čisto nič)! Nato se je princ še nekoliko nejevoljno izrazil o sitnarenju časnikarjev in je urednika odlovil. Z dolgim nosom je hočeš nočeš moral oditi, ker ni povsem ničesar izvedel, in sedaj pobožno tolaži svoje svobodomiselné kompatriote, češ, da je najverodostojnejše mesto potrdilo, da cesar Viljem se še ni odločil ter da so tozadevna dosežanja poročila le klerikalne pobožne želje. — Te dni sta bili tukaj dve laški bojni ladji: z velikim pompom so ju Lah sprejeli. Ladji sta že, ampak moštvo, ozir. njegovo obnašanje je pa pod vsako kritiko. Kar se discipline tiče, so očitno še daleč za pomorščaki drugih držav, to je splošna sodba objektivnih opazovalcev.

— **Prodaja jelovega in smrekovega lesa.** Deželna vlada v Sarajevu proda iz gozdnih okolišev: Vrbanja, Bijela in Ugar, okraj Kotor Varoš in Travnik, približno 1.416.000 m³ jelovega in smrekovega lesa. Sprejmejo se samo pismene ponudbe, ki jih je vložiti pri z. kr. deželni vladi v Sarajevu do dne 24. maja 1911, 11. ure dopoldne. Razglas z natančnejšimi podatki je v pišarni trgovske in obrtniške zbornice interesentom na vpogled.

— **Vojaška uprava proti uvrstitvi pisarniških pomočnikov v XI. činovni razred.** Včeraj je bila pri načelnikih raznih strank poslanske zbornice in finančnem ministru dr. Meyerju deputacija državne zveze društev državnih pogodbenih uradnikov, v zadevi imenovanja dalje službe pis. pomočnikov za oficijante in uvrstitve oficijantov v XI. činovni razred po dvanajstih službenih letih. Finančni minister dr. Meyer je opozarjal na to, da nasprotuje uvrstitvi oficijantov po 12. službenih letih v XI. činovni razred vojaška uprava, ki je tudi nasprotna imenovanju dalje službe pisarniških pomočnikov za oficijante. Zakonski predlog poslanca Marckhla, ki vsebuje tozadevne zahteve drž. pogodbenih uradnikov, bo prišel na dnevni red v poslanski zbornici po Veliki noči. Pri posvetovanju tega predmeta se bo nudila prilika, upoštevati želje pogodbenih uradnikov v kolikor bo mogoče.

— **Revolveržurnalisti** v Učiteljski tiskarni se perejo. Pravijo, da je bil učitelj A. S. res napaden, toda samo v enem časopisu in da je napredno učiteljstvo obsojalo ta napad itd. Mogoče se res dobi še nekaj dostojnih ljudi med liberalnim učiteljstvom, ki obsojajo osebne napade, toda malo je takih. V ilustracijo razmer pribijemo, da je bil omenjeni učitelj, ki se je oglašil k preizkušnji, napaden v »Učiteljskem Tovarišu«, »Jutru« in »Slovenskem Narodu«. Pribijemo pa tudi, da tako podivjanih lažiliberalec nima noben stan, kakor jih ima ravno učiteljski. To so prave hijene. Namesto da bi odgovorili na razne stvarne članke, pa bijejo dan za dnem okoli sebe z osebni napadi. Takim ljudem največji Gventerjev »Fej«!

— **Promocija.** G. Aleksander Primožič sodni praktikant je bil 22. t. m. na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja prava.

— **Nov notar.** G. Tomo Šorli je imenovan notarjem v Podgradu.

— **Nova hrvaška opera** Jožefa Hatzaja, učenca Mascagnija, »Povratek«, je imela v Zagrebu velikansko uspeh. Mlademu skladatelju je občinstvo prirejalo velikanske ovacije in burno zahtevalo takojšnjo ponovitev opere.

— **Neznanec na Dunaju** je daroval hrvaški istrski šolski družbi sv. Cirila in Metoda 10.000 K. Lahe to seveda zelo jezi.

— **Slovenka umrla v Ameriki.** V Clevelandu je umrla 25 letna Marija Martinčič, ki je bolehalo že nad leto dni. Pokojnica je bila doma iz vasi Sv. Križ na Dolenjskem.

Društva.

Društva naj na svoja naznanila časopisom prilepljajo vedno pet narodnih kolekov.

Logaško okrožje Orlov naznanja, da se vrši redni okrožni vaditeljski tečaj v nedeljo, dne 26. t. m., in sicer v Gorenjem Logatcu. S tečajem bo združeno tudi javno ljudsko predavanje ob 2. uri popoldne. Predaval bo g. visokošolec A. Gosar. Predavanje bo zelo podučljivo, toraj ste vabljeni vsi sloji, da se istega v obilnem številu udeležite. Na zdar!

— **Društvo »Kamnik«** v Kamniku bo uprizorilo na svojem domu dne 26. marca ob 5. uri popoldne petdejsko igro »Dekle z biseri«. Znano krasno povest je dramatisiral č. g. dr. p. Gvido Rant. Za lepe starodavne kostume je preskrbljeno. Torej pridite pogledat.

— **Predavanje** je priredilo preteklo nedeljo društvo »Tabor« v Loškem potoku. Snov: Ustava naše države. Pradavatelj g. Škulj.

Koroške novice.

k **Delavski shodi.** Dva zelo dobro obiskana delavska shoda sta se vršila preteklo nedeljo v Črni in Možici na Koroškem. Govoril je g. Franc Krhne o krščanskem socializmu in soc. demokraciji. V Možici je bil shod silno zanimiv, za kar je skrbel nek soc. demokratski fant, ki je delal razne medklince, ki mu jih je pa govornik temeljito ovrgele.

k **Sela na Koroškem.** Dne 18. t. m. se je v Selah na Koroškem že drugokrat vršila volitev župana in je zopet z veliko večino izvoljen narodno zavodni kmet Florijan Olip po domače Uznik. Tudi krajni šolski svet je v naših rokah. Nemčurji z učiteljem Ottovitzem vred do tal poparjeni.

k **Bivšega škofa dr. Kabna** je hotela te dni rubiti banka Suppan in je poslala uradnika svojega zastopnika Dr. Knappitscha s sodnijsko službo v samostan v Tanzenberg, kjer zdaj stari mož biva. Komaj se je doseglo, da niso šli starčka res rubit in mu preiskat žepa. Od banke Suppan, ki je v

aferi Kayser s svojimi »kontrolnimi« knjigami sploh igrala presneto malo lepo vlogo in ki je brezdvoma od nesrečnih Kayserjevih in Weiflovih spekulacij le profit vlekla, je to jako grdo. Suppan je pri škofu Kahnu, ki se je te banke vedno posluževal, zaslužil že velike vsote, zdaj pa gre rubit za jamstvo 56.000 K, ki je povrh še pravno dvomljivo! Dvomimo, če bo to postopanje tej banki v veliko korist.

k **Umrl je** v Celovcu davčni nadzornik v pokoju Ignacij Rak.

k **Odlikoval** je cesar poveljnika domobranskega polka št. 4 v Celovcu, polkovnika Adama Brandnerja plem. Wolszahn z redom železne krone tretje vrste.

k **Zastrupil se je** v Celovcu zlatar Rudolf Maaß v Gosposki ulici 10. Ni ga bilo mogoče več rešiti. Zapušča vdovo in pet malih otrok. Vzrok so bile domače razprtije.

k **Šolska anketa** se je vršila v soboto, 18. t. m., v zborovalnici deželnega zbora v Celovcu. Šlo se je za znane Steinwenderjeve šolskoreformne predloge. Večina je bila učiteljev, ki so se izjavili zoper skrajšanje osemletne šolske dobe in zoper bistveno izpremembo učnega načrta in ciljev pouka na ljudski šoli. Kot eno najvažnejših zahtev šolske reforme so pa navzoči učitelji označili — povišanje učiteljskih plač. Koroške ankete so res nekaj vredne...

k **Prevalje.** Znani nemškutar Pristou uvideva, da zahaja njegova politična zvezda k zatonu. S svojim protiljudskim delovanjem, lažmi in hinavščino si je sam izkopal grob in se do dobrega razkrinkal, tako da ljudstvo popolnoma pozna težnje tega nemškotacionalnega kandidata in zaupnika »Volksrata«. Zato je umljivo, da mu je neljub vsakdo, ki deluje za narodno in versko probujanje ljudstva in da hoče vsakega takega »hujskača« spraviti s političnega pozorišča, da bi mogel nemoteno uganjati svoje štajercijanske komedije. Kako posebno zloben je ta bivši nemškonacionalni kandidat in ustanovni član C. M. družbe, priča to-le: Kakor znano, je Pristou in njegovim težnjam najbolj napoti g. kaplan Štrifof. Toda kako se ga iznebiti? Z neresnico! Župan Pristou pošlje č. g. dekanu v Pliberk soglasni sklep občinskega odbora v Prevaljah, s katerim se zahteva takojšnja premestitev kaplana g. Štrifofa, češ da gorostasno hujska (wegen haarsträubender Verhetzung) zoper nemškutarsko občino. Tega pa občinski odbor v resnici ni nikdar sklenil, temveč to je samo plod Pristouvih štajercijanskih domišljavih možganov. Iz tega je razvidno, da mu je vsako še tako nepravilno sredstvo dobrodošlo, če se gre proti tistim, ki delujejo za slovensko in versko stvar brez strahu pred kakim štajercijanskim nemčurjskim županom. — Kakor znano, je umrl velezaslužni č. g. župnik in konzistor. svetovalec Anton Kesenar, ki je vedno obsojal protinarodno in protiversko delovanje župana Pristova. A čeprav se pokojni g. župnik vsled bolehnosti in starosti ni vmešaval javno v politične boje, so ga vendar Pristovci nečuvno napadali v svojem umazanem glasilu »Štajercu« in »Freie Stimmen«. To je ravno dokaz, da jim je duhovnik sploh napoti, in naj se vmešava v politiko ali ne, kar mora priznati vsak poznavalec prevaljskih razmer. To je pa tudi dokaz, da Pristovci še niso zadovoljni s takim župnikom, ki se v politiko ne vmešava, ampak hočejo imeti takega, ki bi šel z njimi roko v roki proti slovenski stvari. Zato si sedaj prizadevajo pridobiti novega župnika, ki bi z njimi deloval v smislu »Volksrata«. Župan Pristou je menda že zopet sklical občinsko sejo, v koji se je »soglasno« sklenilo, zahtevati »miroljubnega« (friedliebend) župnika in poslati dekanu, škofijstvu in patronu tozadevno deputacijo, ki bo najbrž potovala na stroške prazne občinske blagajne ali pa morda na stroške še bolj praznih županovih žepov! Upamo pa in pričakujemo, da se merodajni krogi ne bodo pustili komandirati od človeka, ki ni samo zaupnik »Volksrata«, bivši kandidat nemškonacionalne stranke in ljubljene »Štajerčev«, — ampak tudi človek, ki se, namesto da bi šel kot »kataličan« ob nedeljah v cerkev, naslaja s »Štajerčevimi« lažmi ter lovi po gostilnah kaline v svoje protinarodne mreže. Če bi nas pa tudi presenetil kak novi Česky, česar se pa ne nadejamo, bodo še vedno kaplani pazili na to, da Prevalje ne postanejo nemška trdnjava (deutsche Hochburg), kakor je blagovolil prorokovati Pristou pri razviti zastave tukajšnjega nemškega pevskega društva!

k **Prevalje.** Še nekaj — kaj pa je z ljudskim štetjem, velezaslužni gosp. števeni komisar Pristou? Zakaj si ne

upate na dan s številkami? Ali ste res našli na Lešah 200 ljudi z nemškim občevalnim jezikom, v resnici pa jih je le — 53.

HRVAŠKI BAN V BUDIMPEŠTI.

Hrvaški ban Tomasić je imel daljši razgovor z ministrskim predsednikom grofom Khuen-Hedervaryjem. Hrvaški sabor ostane za daljši čas odgoden.

MADŽARI V BOSNI.

Sarajevski list »Srbska Rieč« trdi, da se je obrnila ogrska vlada na bosansko z zahtevo, da se prepusti v okraju Bielina velik kos zemlje madžarskim naselnikom. Srbi proti temu protestirajo in groze, da ne bodo več madžarske politike podpirali.

NOVA ŠOLSKA POSTAVA V BELGIJI.

Katoliška večina v belgijski zbornici je izdelala novo šolsko postavo; proti tej so se dvignili belgijski liberalci in socialni demokratje, ki trosijo po deželi razne oklice, v katerih kličejo svoje priistaše v boj proti novi postavi. Opozicionalni poslanci prirejajo tudi velike cestne demonstracije.

Štajerske novice.

š **Zoper nesramni bojkotni razglas** »Štajerčevega« uredništva zoper slovenske posojilnice se bo od slovenske strani, ki na intervencijo oblasti absolutno nič ne da, ker oblasti »Štajerca« le podpirajo in mu dajejo potuho, odgovorilo po načelu: Kakor ti meni, tako jaz tebi! Če komu ne bo prav, naj se gre pritožiti k bedastemu Linhartu. Kase nemških posojilnic so že zdaj skoro prazne; zato je upati, da jih kmalu sreča pamet.

š **Šoštanj.** O smrti tovarnarja Hansa Woschnagga iz Šoštanja se nam še poroča, da je na povratku iz potovanja po Afriki dne 21. marca umrl. Smrt ga je prehitela na morju, še predno je ladja dospela v Mesino.

š **Ustrelil se je** v Mariboru 19 let stari Ernest Tšharre, sin gostilničarjev.

š **Poneveril občinski denar.** Občinski tajnik Franc Krušič v St. Ilju na Turjaku, slovenjegraškem okraju, je prejel od večih gostilničarjev v Mali Mislinji denarne zneske za koleke in licenčne pristojbine, a je denar porabil zase. Zadeva se je ovadila oblastim. Občina St. Ilj ima vsled tega poneverjenja znatno škodo.

š **Umrl je** v Celju krojaški mojster gosp. Rud. Tabor.

MESTO BATUM NA KAVKAZU V NEVARNOSTI.

Petrogradski listi poročajo, da je mesto Batum v veliki nevarnosti, da ga morskimi valovi popolnoma ne odnese in v morje pogrezejo. Državni namestnik na Kavkazu je brzojavno javil v Petrograd, naj se nemudoma odpošlje komisija, ki bo zadevo preiskala.

KUGA V MANDŽURIJI.

V Mukdenu se bo vršila 11. aprila konferenca proti kugi. Razpravljalo se bo o primernih sredstvih, s katerimi bi bilo mogoče širjenje te morilke uspešno in hitro ustaviti. Po poročilih kitajskih listov je pobrala zadnja kuga samo v Mandžuriji čez 40.000 ljudi.

Ljubljanske novice.

VOLILCI IN VOLILKE S. L. S I

Vabimo Vas

NA SHOD,

ki se vrši na praznik, v soboto dne 25. marca ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona«.

Govori načelnik S. L. S. državni in deželni poslanec dr. Ivan Šusteršič.

Udeležite se gotovo vevlažnega shoda!

Pristop imajo samo somišljeniki in somišljenice S. L. S

Odbor.

Ij **Volilci z začetno črko M** bodo pri občinskih volitvah volili v pritični veliki učilnici mestne dekliske osemrazrednice pri Sv. Jakobu, kar je včeraj tiskarski škrat izpustil.

Ij **Liberalnega poročevalca** nekega ljubljanskega dnevnika stigmatizira dr. G. Krek v književni prilogi »Novih akordov« neusmiljeno pa zelo umestno kot plagiatorja. V dokaz navaja mesta svoje v »N. A.« priobčene kritike o Albinjevi operi »Baron Trenk« in iz plagirane. Prepis je v poglavitnih odstavkih dobeseden. Res impertinentno in značilno obenem za našo, liberalno inteligenco, ki seveda z velikim užitkom prebava take derivativne »kritike« nezrelah ignorantov, ki se osmelijo v svoji brezmejni predrznosti poročati o

glasbenih produkcijah, pa niti ne ločijo homofone od polifone glasbe. Da, epohalna dela, katera vsak resen človek z velikim spoštovanjem in občudovanjem proučuje, se osmelijo ti parasi, dr. Krek jih naslovi z »najgrši eksudati na telesu slovenske žurnalistike«, ljudje brez znanja in duha »kritično« razmotrivati. Takih in sličnih nesposobnosti ne smemo več dopuščati. To zahteva naša čast! To je demoralizacija, katere slovensko časnikarstvo v interesu svoje časti ne sme trpeti, pravi dr. Krek. Mi pa pravimo, da naša skozi in skozi koruptna in demoralizirana liberalna stranka za take očitke ni več občutljiva.

Lj Velikanski nos dobi ljubljanska policija od srbskega policijskega nadinspektorata v Ljubljani, ker je njemu paznemu očesu ostal prikrit Krekarjev in Štefotov ulom v trgovsko in obrtno zbornico. Radi tega je bila, če se more verjeti »Jutru«, pri baronu Schwarz posebna deputacija klerikalnih poslancev, na čelu jim dr. Krek, katerega sploh v Ljubljani ni, in se je oaron Schwarz radi tega odpeljal na Dunaj. Na rotovž pride na mesto gosp. Lavtarija g. Mihael Plut, če se v zadnjem trenutku kaj ne izpremeni, da pride g. Mihael Plut — kam drugam.

Lj Dobrodelni koncert »Slovenske Filharmonije«. Kakor smo že včeraj kratko poročali, priredi »Slovenska Filharmonija« v soboto na praznik, dne 25. t. m. koncert. Čigar dobiček je namenjen društvu za otroško varstvo. Za ta koncert posrečilo se je odboru »Slovenske Filharmonije« pridobiti znamenito virtuosinjo na klavirju, gospo baronico Vay-Mikes iz Budimpešte. Umetnica proizvaja krasni Mozartov klavirski koncert št. 23 v A-duru s spremljevanjem orkestra. Omenovani umetnici piše »Pester Lloyd« sledeče: »Dragoceno umetniško bogatitev sporeda nam je podala virtuosinja na klavirju baronica Savolta Vay-Mikes. Svojo izobrazbo kot virtuosinja je prejela od znamenitega pedagoga na klavirju profesorja Teichmüllerja v Lipskem. V prednašanju Mozartovega koncerta na klavirju v A-duru nam je umetnica dokazala, da je njena igra v tehniškem oziru dovršena, njeno prednašanje pa preveva pesniško navdajenost, polno finega občutka in intelektualne vsebine.« — Slika gospe baronice izstavljen je v izložbi knjigarne gosp. Schwentnerja. Tudi ta koncert se vrši ob pogrbenih mizah in znaša vstopnina le 1 K; rezervirani sedeži na balkonu tudi po 1 K v trafiki hotela »Union«. Celotni spored priobčimo jutri.

Lj Šentpetersko prosvetno društvo ma sveto mašo za društvenike na Marijin praznik, 25. marca, v župni cerkvi sv. Petra ob osmih zjutraj. Pred sveto mašo bo skupno sveto obhajilo društvenikov. Pri sveti maši bo pel društveni pevski zbor.

Lj Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov je imelo na praznik sv. Jožefa sv. mašo in skupno sv. obhajilo v cerkvi Jezusovega Srca. Udeležba je bila jako obilna. Med sv. mašo je krasno pel društveni pevski zbor pod vodstvom g. P. Gorjupa. — Na praznik Marijinega oznanjenja, dne 25. t. m., bo imelo v isti cerkvi ob pol 7. uri sv. mašo in skupno sv. obhajilo katoliško mladeniško društvo.

Lj Društvo slovenskih trgovskih sodruidnikov opozarja ponovno svoje člane na IV. redni občni zbor, ki se vrši v četrtek, dne 23. t. m., ob 9. uri zvečer v salonu hotela »Ilirija«. Ker je občni zbor zelo važnega pomena, agitirajte tudi med nečlani za pristop. Čim močnejši bomo, tem večji bodo naši uspehi, tem lažje bomo zastopali naše koristi.

Lj Nesreča. Ko je včeraj popoldne 25 let stara Ivana Kromerjeva iz Dolenje vasi pri Ribnici v gozdu podžagovala neko bukev, je ta padla na njo, ji zlomila desno nogo in jo težko poškodovala na prsni. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

Lj Šentpeterska župnija šteje 19.342 prebivalcev. V mestu jih je 13.413, zunaj mesta v okolici pa 5929. — Na šentpeterskem Posavju so jih našli 877, in sicer: v Tomačevem 322, v Jaršah 133, v Obrijah 99, v Šmartnem 240, v Hrastrju 83. — Tri vasi, ki se drže Ljubljane, namreč Udmat-Selo-Moste štejejo 3374 duš; posebej: Udmat 1795, Selo 1028, Moste 551. Cela občina Moste, ki obsega vasi: Udmat, Selo, Moste, Hrastrje, Šmartno in Obrije, ima 3796 ljudi. — Del župnije, ki se razprostira od Hradeckega vasi naprej med desnim bregom Ljubljanice in Golovcem do Dobrunj, in obsega vasi Štefanja vas, Zgornja in Spodnja Hrušica in Bizovik, šteje 1678 duš. Posamič šteje Štefanja vas 570, Zgornja Hrušica 228, Spodnja Hrušica 234, Bizovik 646 ljudi. — Rojenih je bilo v letu 1910. v

celi župniji 487. Od teh pride na šentpetersko Posavje 31, in sicer v Tomačevem (322 ljudi) 13, v Jaršah (133 ljudi) 4, v Obrijah (99 ljudi) 2, v Šmartnem (240 ljudi) 8, v Hrastrju (83 ljudi) 4. — V vaseh Udmat-Selo-Moste je bilo rojenih 135. Posebej v Udmatu (1795 ljudi) 70, na Selu (1028 ljudi) 41, v Mostah (551 ljudi) 24. — V vaseh Štefanja vas, obeh Hrušicah in Bizoviku je bilo rojenih 70. Posamič v Štefanji vasi (570 ljudi) 24, v Hrušicah (462 ljudi) 18, v Bizoviku (646 ljudi) 28. — Torej je bilo rojenih v okolici, ki šteje 5929 prebivalcev, 236 otrok. Če odštejemo od skupnega števila novorojencev 487, število rojenih v okolici 236, pride na mestni del župnije s 13.413 prebivalci, le 251 otrok. Treba je pač pomisliti, da je med temi 13.413 prebivalci prav mnogo raznih zavodov in vojaštvo (deželni bramborci in 27. polk). — Umrlo jih je v letu 1910. v celj župniji 400. — Na šentpeterskem Posavju (vasi Tomačevem, Jarše, Obrije, Šmartno, Hrastrje) jih je umrlo 29, in sicer v Tomačevem 13, v Jaršah 7, v Obrijah 1, v Šmartnem 4, v Hrastrju 4. — V vaseh Udmat-Selo-Moste jih je umrlo 80; posebej: v Udmatu 30, na Selu 28, v Mostah 22. — V vaseh Štefanja vas, Hrušicah in Bizoviku 36, posamič: v Štefanji vasi 13, v Hrušicah 10, v Bizoviku 13. V okolici je bilo skupno število mrtičev 145. Pride torej na mesto 255 mrtičev, med temi je samo v Elizabetišču 60 otrok.

Lj Sleparski lovci na ameriške žrtve. O tej stvari, ki se je, kakor znano, godila v Kolodvorski ulici, je te dni poročal tudi list mladino in je v to stvar vpletel staro dobroznano in spoštovano gostilno pri »Starem Tišlerju«. Ta podatek pa je popolnoma neresničen, ker se ti dogodki niso vršili v tej gostilni, ampak drugod. V gostilno pri »Starem Tišlerju« zahajajo samo pošteni ljudje.

— **Občni zbor »Pogrebnege podporna društva c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani** se vrši v soboto, dne 25. t. m. v društveni sobi g. Poka ob 4. uri popoldne. Člani in članice društva se najljubdeje vabijo, da se polnoštevilno udeleže občnega zbora.

* **Lj Nezavesten ležal na cesti**. Danes okoli pol 2. ure ponoči sta našla dva ognjčar pred poslopjem kjer so nastanjeni prižigalci luči na južnem kolodvoru na hodni poti nezvestnega ležati 60 let starega Jožefa Sommerja iz solnograške okolice. Tekla mu je kri iz ušes in ust. Poklicani policijski stražnik je takoj pozval rešilni voz, s katerim so ga prepeljali v deželno bolnišnico. Starček je najbrže padel in se pri padcu pobil ob kamen.

Lj Drag obisk. V Židovski ulici je bilo predvčerajšnjim zvečer vlomljeno v delavnico nekega črevljarskega mojstra in mu bilo ukradenega iz zaklenjenega predala 20 K denarja. Policija je aretovala črevljarskega prijatelja Franceta Dernovška, rojenega 1892. v Ljubljani ter pristojnega v Dobrunje, kateri ga je prejšnji dan obiskal in videl, kam je shranil denar. Aretovanec je tatvino priznal in izpovedal, da je bil pri tatvini sodelažen tudi njegov prijatelj I. Mencin, kateremu je dal spraviti 8 K. Oba so izročili sodišču.

Lj Prijeta tatica. Pri špediterju Rajmunda Ranzingerju je pred nekaj dnevi zapustila službo 22letna Helena Meglič, rojena v Vrbljenju pri Grosupljem in tja pristojna. Ko je drugi dan prišla nazaj iskat nekaj obleke, je pri tej priložnosti ukradla gospodarju prstan z briljantom, vreden 120 K. Megličovo, ki je bila zaradi tatvine že predkaznovana, je orožništvo v Vodmatu aretovalo in jo izročilo sodišču. Ukradeni prstan so dobili še pri njej.

Lj Mestna policija je zadnje dni aretovala 17 oseb, med temi nekega 47letnega tovarniškega delavca, ker je svoji ženi, od katere je ločen, v njenem stanovanju grozil z odprtim nožem. Ko je prvič zvedel, da so hišni stanovalci poslali po policijo, je pobegnil, zvečer pa prišel nazaj, ter nadaljeval grožnjo. Sedaj je bil pa stražnik pravočasno obveščen in nerodnega aretoval. — V nekem hlevu na Poljanski cesti je nek hlapec hotel napasti z nožem svoje tovariše. Tudi ta je bil aretovan in izročen deželnemu sodišču. Zaradi vagabundaže sta bila aretovana dva moška in dve ženski ter nek 37letni brezposelni ključarski pomočnik. Zaradi prepovedanega povratka je bil aretovan Matevž Božič, Marija Jekovčeva in Fr. Verbič. Zaradi vroma so bile aretovane štiri osebe, katerih niso izročili sodišču, a se je proti njim postopalo po obstoječih policijskih naredbah.

Lj Umrli so v Ljubljani: Adolf Schweiger, sin c. kr. narednika, 1 leto. — Makso Lampe, sin kurjača državne železnice, 1 leto. — Peter Dečman, užitar, 71 let. — Stanislava Veseli, rejen-

ka, 7 mesecev. — Albert Maix, prisiljenec, 60 let. — Ivan Kosec, vpokojeni železniški uslužbenec, 70 let. — Marija Keber, zasebnica, 80 let.

GROZNA SMRT SLOVENCA V AMERIKI.

V Clevelandu je umrl 7. t. m. grozne smrti Slovenec Alojzij Klun. Šel je kot ponavadi v tovarno »The Ohio Ceramic Engineering Co.« Naenkrat je prišel preblizu velikega jermena, ki goni velikanski stroj; jermenje ga zgrabi in zažene proti stropu, okoli velikega kolesa in ga parkrat z vso silo udari ob tla. Truplo mu je bilo vse zbitov, večina kosti zlomljenih, sploh so ga takega potegnili iz stroja, da ga skoro ni bilo poznati. Ko so njegovi sodelavci slišali njegov krik, so hiteli ustaviti stroj. Ko je bil slednji ustavljen, so dobili Kluna krvavečega iz več kot deset ran na tleh in nezvestnega. Dvignili so ga v avtomobil in peljali k bližnjemu zdravniku od tukaj pa v luteransko bolnišnico. Tam je pa umrl tri ure pozneje, ne da bi se zavedel. Doma je bil iz Slatnika iz ribniške fare, star 22 let. V Ameriki je bival kakih pet let. Najbolj žalostno pri tem je, da se je nameraval pokojni Alojz Klun po Veliki noči oženiti. Kadar začne koga nesreča preganjati, ne odneha kmalu. Sestri bodoče neveste Alojzija Kluna je tudi ubilo ženina malo prej, ko se je hotela poročiti.

Telelonska in brzojavna poročila.

SLOVANSKA OPOZICIJA IN VLADA.

Dunaj, 23. marca. V zbornici vlada največje vznemirjenje. Vsi stoje pred vtisom, da bo vprašanje, ali gre parlament ali vlada, postalo v najkrajšem času akutno. Parlamentarna komisija enotnega češkega kluba je sklicala včeraj zvečer ob 9. uri sejo, ki je dolgo trajala in v kateri so govorniki vseh strank naglašali, da se sedanji vladi in njenim strankam položaja, v katerega so po lastni krivdi zašle, nikakor ne sme olajšati in se vladi iz zagate ne sme pomagati. Od češko-radikalne in agrarne strani se je delalo na to, da se proti budgetnemu provizoriju in posojilu, torej proti državnim potrebščinam, začne opozicija z vsemi sredstvi. Formelni sklep se pa ni storil, ampak posvetovanje za današnji dan odgodilo. Danes ob devetih dopoldne se je parlamentarna komisija zopet sešla in po enourni debati storila sklep v zmislu izvajanj v včerajšnji seji in se je ta sklep ob desetih predložil parlamentarni komisiji »Slovenske Unije«.

V »Slovanski Uniji« se je razvila o položaju dolga in jako živahna debata. Najprej je načelnik »Slovenskega kluba« dr. Šusteršič v svojem govoru med drugim opozoril na govor mladočeskega poslanca Mastalka na shodu volivcev v Hořici, v katerem je omenjeni poslanec napadal politiko in taktiko slovenskih poslancev. Dr. Šusteršič je izjavil, da ta govor zelo obžaluje in obenem opozoril na predvčerajšnje glasovanje čeških poslancev v plenumu zbornice ob predlogu poslanca Nemca, ki je hotel, da se budgetni provizorij od dnevnega reda postavi in namesto njega začne razprava o laški fakulteti. Dr. Šusteršič je glasom sklepa »Slovenskega kluba« izrazil svoje obžalovanje nad dejstvom, da je večina »Slovenske Unije« glasovala za predlog posl. Nemca.

Načelnik »Slovenske Unije« posl. dr. Fiedler je nato na jako koncilanten in lojalen način konstatiral, da imajo Slovenci prav, če se nad omenjenima dejstvoma pritožujejo in izjavil, da zlasti glasovanje o Nemčevem predlogu sloni na nesporazumljenju, da se je pa že izpočetka izrečno naglašalo, da Slovenci niso mogli drugače, kakor da so zoper Nemčev predlog glasovali. Dr. Fiedler je s tem iz svoje strani vse storil, da se je ta zadeva aplanirala.

Kar pa se tiče politične situacije same, so se člani »Saveza južnih Slavena« izrekli načelno zoper razpust zbornice, večinoma pač iz strahu za svoje mandate, člani »Slovenskega kluba« pa so izjavili, da se razpusta ravno oni nimajo nič bati, da pa se jim razpust zbornice v sedanjem trenutku ne zdi oportuno; za razpust bi bil le poznejši čas ugoden. Ker je bilo še mnogo drugih govornikov priglasičenih, so Slovenci nato stavili predlog, da se debata odgodi do 4. ure popoldne. Ta predlog se je s 13 glasovi proti 9 sprejel. Zanj so glasovali: člani »Slovenskega kluba«, »Saveza južnih Slavena«, češki katoliški narodnjaki in zastopnik starorusinskega kluba.

Dunaj, 23. marca. Usodo vlade ali parlamenta vkljub temu, da »Slovenska Unija« še ni storila definitivnega sklepa, smatrajo že za zapečaten. Zastopniki »Slovenskega kluba« namreč izjavljajo, da se bodo člani »Slo-

venskega kluba« pridružili sklopu češkega kluba in se eventualno že danes popoldne pri seji »Slovenske Unije« oficijelno zanj izrekli. Potemtakem je brzkone gotovo, da bo »Slovenska Unija« danes sklenila, da se vladi iz situacije, v katero je s svojimi strankami po lastni krivdi zašla, nikakor ne pomaga, in se izbere temu primerna taktika. Ta sklep bo načelnik »Slovenske Unije« dr. Fiedler bržčas že danes ministrskemu predsedniku baronu Bienenroth oficijelno sporočil in mu dodjal komentar, da »Slovenska Unija« ne bo dopustila, da se budgetni provizorij in posojilo do 31. t. m. reši. — Vsled tega je splošno mnenje, da bo baron Bienenroth, ki mora proračun in posojilo do 31. t. m. brezpogojno imeti, izvajal takoj svoje konsekvence. Na to, da bi večina opozicijo v plenumu premagala, je že vsled pičlosti odmerjenega časa čisto izključeno, ampak bo ali kabinet demisioniral ali pa se bo zasedanje zaključilo ali pa parlament razpustil in državne potrebščine rešile s pomočjo § 14. Razpust zbornice še ni popolnoma gotova stvar, ker je mogoče, da krona odpusti ministrstvo Bienenrothovo in da zbornica provizorijem kabinetu v enem dnevu dovoli vse potrebščine. Oločitev je zdaj popolnoma v rokah krone.

OBSTRUKCIJSKI GOVORI SE ZAČNO.

Dunaj, 23. marca. Danes nadaljuje zbornica razpravo o proračunskem provizoriju. Najprej je govoril češki agrarec Svejk cele tri ure, nato pa češki agrarec Spaček, ki napove, da bo 10 ur govoril.

LJUDSKO ŠTETJE NA OGRSKEM.

Budimpešta, 23. marca. Ogrska ima po rezultatih letošnjega štetja 20.850.700 prebivalcev, od teh odpade 18.231.400 na Ogrsko, 2.619.300 pa na Hrvaško. Prebivalstvo se je pomnožilo za 1.596.000, to je za 8,3 odstotkov, kar je zelo malo, ker bi moralo saj za 700 tisoč več narasti. Vzrok je izseljevanje.

STOLYPIN OSTANE.

Peterburg, 23. marca. Car Nikolaj je poslal včeraj svojega adjutanta k Stolypinu, da ga pregovori, da obdrži svoje mesto. Tudi oficijelno se razglasa, da bo Stolypin najbržje ostal ministrski predsednik. Včeraj se je vršil pri njem velik sprejem, na katerega so prišli vsi visoki državni dostojanstveniki.

V MEHIKI BO KMALU MIR.

Washington, 23. marca. Tu se sodi, da se bodo vstasi z vlado v Mehiki kmalu pobotali. Sedanji predsednik Diaz bo odstopil in njegovo mesto bo zasedel sedanji finančni minister Limanto. Združene države ne bodo več pošiljale čet na mejo, dokler se ne snide kongres, ki ima o tem odločiti.

ROPARSKI NAPAD DVEH ŠOFERJEV.

Milan, 23. marca. Dva iz Brescie došla šoferja sta skušala včeraj ponoči v neki javni hiši kloroformirati neko 20letno dekle, ki jima je povedala, da ima veliko denarja in kinča. Napad pa se jima je ponesrečil, ker jima je dekle še pravočasno ušlo. Oba so aretovali.

EPILOG K AVTOMOBILISTIČNI NESREČI V TRSTU.

Trst, 23. marca. Tu se je pred deželno sodnijo 27letnemu šoferju Albinu Jakobu vršila kazenska razprava radi znane avtomobilske nesreče, ko je v noči od 19. do 20. m. m. zavezil Eggerjev avtomobil v kanal. Jakob je bil obsojen v petmesečno ječo.

ROPARJA NAPADLA GLEDALIŠKI PEVKI.

Milan, 23. marca. Na cesti Molfetta-Corato v provinci Bari sta dva cestna roparja napadla operetni pevki Angelo Minelli in Lucijo Guattrochi, ki sta se peljali v spremstvu dveh gospodov v zaprtem vozu v Molfetto. Z na strel pripravljenimi puškami v rokah sta ukazala družbi takoj izstopiti na tla, na kar sta vlekla dami na polje ter ju oropala. Bandita sta ušla pravici.

ODSTOP VIŠJEGA PROKURATORJA SVETE SINODE.

Peterburg, 23. marca. Višji prokurator svete sinode Lukjanov je vložil vsled demisije Stolypina prošnjo za svoj odstop.

Razne stvari.

Razstava tobačne obrti. V salonu dunajskega mestnega parka se bo odprla razstava tobačne industrije, ki bo trajala od 2. do 7. aprila. Na tej razstavi bo razstavila tudi avstrijska tobačna režija svoje izdelke. Razstavljene bodo razni stroji, ki bodo s pomočjo elektrike cigaretno ovojkico proizvajale. 3. aprila bo v razstavnih prostorih zborovanje zveze kadilcev in pa tekmovanje kadilcev.

Močan potresni sunek so čutili včeraj v Floranci, Bologni in celo v Milanu ter okolici. Po nekaterih krajih je bil sunek tako močan, da so prišli zvoniti zvonovi. Škoda je velika.

Povodenj v bolnišnici. V Krakovem je počila v bolnišnici usmiljenih bratov vodovodna cev. Posledica tega je bila, da je voda drla v bolniške sobe in pet sob preplavila. Bolnike so z velikim trudom komaj rešili in jih na varno spravili.

Roparski umor pri zlatarju. V Barceloni sta pri belem dnevu udrila dva individua v neko zlatarsko trgovino, umorila zlatarja ter oplenila trgovino. Pobegnila sta nemoteno in ju policija še ni zasledila.

Mati skočila z otrokoma v vodo. Vsled revščine je skočila v Libercih včeraj v obupu 27letna žena pleskarja Ana Hrdina s svojima 4 in 6 let starima otrokoma v neko mlako. Hrdina je utonila, otroka pa so prihiteli ljudje rešili.

K umoru policista Bartoseka v Pragi. Iz Prage poročajo: Dne 11. avgusta 1909. je bil umorjen policist Bartosek. Na mestu umora so našli gosli in kovčeg, v katerem so bile shranjene očitno ukradene stvari. Takrat aretovani osumljenec Klekner, ki je bil zaradi tatvine že šestkrat zaprt, je bil pred sodiščem oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Včeraj pa je došla k policiji neka ženska ter je izpovedala, da je Bartoseka umoril Klekner, ter prinesla s seboj tudi revolver, ki ga je Klekner zakopal v neki kleti. Policija je takoj uvedla poizvedovanje za Kleknerjem.

Poroka v ječi. Iz New Yorka poročajo: V Chattanogi, državi Teksas, je sedel v preiskovalnem zaporu neki dr. Sherman, ker je ustrelil svojega svaka. Glavna priča, ki je bila tudi edina navzoča pri njegovem zločinu, je bila njegova nevesta. Za poroko je bilo že vse pripravljeno, toda bližnja sodna razprava je zaročencema prekrizala račune. Zнала pa sta si pomagati. Nvesta si je črno pobarvala obraz ter oblekla v uniformo jetniških paznikov, ki so črnici. Došla je v jetniške prostore z nekim duhovnikom, s katerim se je o načrtu domenila. Skozi omrežje celice je dr. Sherman dal roko nevesti in duhovnik je hitro opravil poroko. Sedaj seveda sodišče ne more zaslišati mlade žene kot prič, ker se je ne more siliti, in proces je nemogoč. Priča-kuje se, da bo dr. Sherman oproščen. Amerikanci so seveda iz zveste neveste naredili junakinjo, in sedaj dobiva na stotine čestitk.

Pojasnila o inseratih daje upravništvo samo tistim, ki priložijo vprašanje znamko za deset vinarjev.

Modni salon
Ivane Schiller
Ljubljana, Sv. Petra cesta 31
753 priporoča vseh vrst
slamnikov.
Sprejema vsa popravila.

Zobna krema
KALODONT
Ustna voda
519 38

Najvažnejše je, da se kupi perje in puh popolnoma čisto in brez vsega duha. Tako perje in puh se dobi pri znani tržnici

ANTON ŠARC
Ljubljana, Selenburgova ulica 5
na vogalu Kraljeve ulice (nasproti glavne pošte) po sledečih cenah:

Perje 1/2 kg po K 1.05	Puh siv 1/2 kg po K 5.25
" " " " 2.50	" bel " " " 6.25
" " " " 3.50	" " " " 7.25
" " " " 4.50	" " " " 8.25
" " " " 5.50	" " " " 9.25

Pošilja se poštne prosto s povzetjem.

Pozor trgovci, hotelirji in kavarnarji!
Prodam lep
lestenec
(luster) izvrstna luč. (Trocken-Benzin) ne Gasolin, z dvema svetilkama. Isti je eleganten, umetno izdelan in ima dve luči s 100 sveč svetlobe. Prodajem le, ker dobimo električno razsvetljavo. Vpraša naj se: Rudolf Zorč, Jesenice (Gor.).

Kupi se knjiga
„Socializem“
ki jo je spisal dr. Krok. Prijazne ponudbe z navedbo cene naj se pošljejo pod „Akademie Z. 7307“ na naslov: Haasenstein & Vogler A. G. Dunaj I./1.

Zahvala.
Podpisana Marija Cizl, rojena Čadež se kar najiskrenejše zahvali vsem, ki so njenemu ljubljensmu soprogu izkazali zadnjo čast s tem, da so ga spremili k večnemu počitku, ali pa poklonili vence: zlasti prečastiti duhovščini, uradnikom iz Tržiča in od drugod, slovenskemu bralnemu društvu in telovadnemu društvu „Sokol“ v Tržiču ter pev-
cem za ganljivo petje.
V Tržiču, 23. sušca 1911.
Marija Cizl, roj. Čadež.

TRŽNE CENE.
Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta, 23. marca.

Pšenica za april 1911	11.71
Pšenica za maj 1911	11.47
Pšenica za oktober 1911	10.81
Rž za april 1911	8.18
Oves za april 1911	8.54
Koruzza za maj 1911	5.57

Meteorologično poročilo.
Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah v mm
22	9 zveč.	737.1	9.2	sr. svzh.	oblačno	
23	7 zjutr.	736.4	5.0	sl. vzhod	megleno	0.0
	2 pop.	735.6	10.0	sl. jug.	oblačno	

Srednja včerajšnja temp 8.2° norm 4.8°.

Kurzi efektov in menjic.
dne 20. marca 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—no- vember	92.95
Skupna 4% konv. renta, januar —julij	92.95
Skupna 4.2% papirna renta, fe- bruar—avgust	93.70
Skupna 4.2% srebrna renta, april —oktober	93.80
Avstrijska zlata renta	113.40
Avstrijska kronska renta 4%	92.95
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	82.50
Ogrska zlata renta 4%	111.55
Ogrska kronska renta 4%	91.60
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	80.60
Delnice avstrijsko-ogrške banke	19.31
Kreditne delnice	664.75
London vista	240.10
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117.47 1/2
20 mark	23.50
20 frankov	19.01
Italijanski bankovci	94.60
Rublji	2.53 1/2

Sprejme se takoj popolnoma za-
nesljiv in izurjen
= polir =
pri gradnji ceste. — Kje, pove iz pri-
jaznosti upravništvo „Slovenca“.

Dobro ohranjeni
pisalni
stroj
z vidno pisavo
se prodaja takoj
za samo
kron 80
Blag. vprašanja
naj se vpošljejo
pod šifro „Pi-
salni stroj“ na
upravo tega
lista.
955

Naznanilo.
Slavnemu občinstvu na Glincah in v
okolici vjudno javljava, da sva prevzela
GOSTILNO
kjer bova točila pristna, naravna vina
in mengeško pivo.
Obenem priporočava najino izborno
kuhinja, kjer se dobe vsak dan kosila
po 48 in 36 vinarjev.
Prosim najštevilnejšega obiska in
se priporočava velespoštovanjem
M. I. Tancek, prej Balija št. 3.

Zahvala.
Adelgunda Schuster roj. Šuster-
šič naznanja potrjim srcem v svojem
in v imenu vseh svojih sorodnikov vsem
prijateljem in znancem pretresljivo vest,
da je njen iskreno ljubljani soprog, oz.
brat, stric in svak, gospod
Franz Schuster
hišni posestnik itd.
danes, dne 21. marca ob 1/2. uri po-
poldne po dolgi mučni bolezni, previden
s sv. zakramenti za umirajoče, v 67. l.
svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.
Pozemski ostanke dragega rajnika
se slovesno blagoslove v četrtek dne
23. marca ob 1/2. uri pop. v mrtvaš-
nici pri Sv. Kristofu in se potem pre-
peljejo na pokopališče k Sv. Križu k
večnemu počitku.
Sv. maše zadušnice se bodo daro-
vale v več cerkvah.
Prosi se tihega sožalja.
Ljubljana, dne 21. marca 1911.

Naznanilo.
Slavnemu občinstvu na Glincah in v
okolici vjudno javljava, da sva prevzela
GOSTILNO
kjer bova točila pristna, naravna vina
in mengeško pivo.
Obenem priporočava najino izborno
kuhinja, kjer se dobe vsak dan kosila
po 48 in 36 vinarjev.
Prosim najštevilnejšega obiska in
se priporočava velespoštovanjem
M. I. Tancek, prej Balija št. 3.

Zahvala.
Za premnoge dokaze iskrenega
sočutja povodom nenadomestne
izgube našega iskreno ljubljenga
soproga, oziroma brata, strica in
svaka, gospoda
Franca Schuster
hišni posestnik itd.
za krasne darovane vence, za
spremstvo dragega pokojnika k
zadnjemu počitku, sploh za vse
dokaze ljubeznjivega sočustvo-
vanja izrekamo tem potom vsem
dragim prijateljem in znancem
našo najtoplejšo zahvalo.
Ljubljana, 23. marca 1911.
Zalujoči ostali.
956

Kuharico
ki zna samostojno kuhati in oprav-
ljati druga gospodinjstva dela, išče za
1. maj rodbina brez otrok v Ljubljani.
Plača po dogovoru. Ponudbe pod šifro:
„A. K. št. 20“ na upravništvo tega lista.

Razprodaja.
Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 15. marca 1911
opr. št. Hc II 199.11
se vrši dne 29. marca 1911 ob 9. uri dopoldne v
Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 20
sodna javna dražba
v konkurzni sklad Veronike Kenda, bivše trgovke v Ljubljani, spa-
dajočih premičnin, kakor:
pisalnih potrebščin, galanterijskega blaga,
stelaž, miz, odrov i. t. d.
Inventarni zapisnik je v pisarni podpisanega ob uradnih urah (od
8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne) na vpogled.
V Ljubljani, dne 22. marca 1911.
Dr. Danilo Majaron,
upravnik konk. sklada.

Razpis službe.
Konsumno društvo v Starem trgu pri Ložu
registrovana zadruga z omejenim poroštvom
razpisuje službo poslovodje
za trgovino s špecerijskim in manufakturnim blagom z mesečno plačo
100 K ter prostim stanovanjem. — Prosilci naj opreme svoje prošnje
s spričevali in iste do 15. aprila t. l. predložijo načelniku.

Naznanilo in priporočilo!
Slavnemu p. n. občinstvu si usojam javljati, da sta
v novo urejeno in moderno opremljeno
kavarno „Central“
Sv. Petra nasip št. 37 dospela dva nova Sv. Petra nasip št. 37
„Seifert“- biljarda
najnovejšega sistema.
Izborna postrežba. Pristna pijača.
K obilnemu obisku vabi velespoštovanjem
Štefan Miholič, kavarnar.
960

H. SUTTNER urar, prva največja domača
exportna tvrdka ur, zlatnine
Ljubljana Mestni trg in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.
Briljanti po nizki ceni. Tovarniška var-
stvena znamka: „IKO“
Čenis zasloni in
postrežne prosto.

* **Novi akordi.** Zbornik za vokalno in instrumentalno glasbo. Leto X. št. 2. Urejuje dr. Gojmir Krek. Vsebina: 1. Dr. Gojmir Krek, Dunaj: »Po ljubih potih«, za klavir. 2. Josip Pavčič, Ljubljana: »Pesem«, za en glas in klavir. 3. Dr. Anton Schwab, Celje: »Deklece, podaj mi roko«, za mešan zbor. 4. Dr. Gojmir Krek, Dunaj: »Sum vira in zefira...«, za en glas in klavir. 5. Emil Adamič, Trst: »Vasovalec«, za četverospjev. 6. L. Zepič, Ormož: »Je pa davi...«, za moški zbor. Glasbeno - književna priloga. Izhaja šestkrat na leto, prvega vsakega drugega meseca. Cena za leto 10 K, za pol leta 5 K. Posamezni zvezki po 2 K. Založništvo L. Schwentner, Ljubljana. Dobiva se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

* **Srce Jezusovo** vse hvale najbolj vredno; 21 pesmi na čast presv. Srcu Jezusovemu uglasbil Frančišek Kimovec, odobril čast. kuškof. ordinariat v Ljubljani. — Cena partituri 2 kroni 40 vin., glasovi po 50 vin. — Katoliška Bukvarna v Ljubljani je pravkar v zelo lepi obliki izdala hvalevredno zbirko, katera obsega 21 napevov, in sicer: 3 mašnih, 11 raznih, 3 blagoslovne in 1 slovesno hvalnico (150. psalm); veličastna skladba za slovesne prilike). — Odkar je pobožnost presv. Srca Jezusovega splošno vpeljana, smo pogrešali take zbirke kakor je omenjena, je torej našim cerkvenim zborom prav dobrodošla. — Zelim, da bi isti v obilnem številu segli po njej in na čast božjemu Srcu gojili te lepe, v najpobožnejšem duhu in lahkem slogu zlo-

žene napeve, kateri se dobijo in naročajo v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. — Strokovnjaško oceno prinese prihodnja številka »Cerkvenega Glasbenika«.

Antikvarijat »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani ima na razpolago ravno kar sledeče, popolnoma nove in nerabljene brevire (iz nove zaloge):

1 Breviarium Romanum, 4 zvezki, 1907, oblika 12", 17½×10 cm na jako finem papirju s krasnimi, zelo razločnimi črkami za slabovidne, tanka žepna oblika, močna upogljiva vezava, zlata obreza s privezanim ljubljanskim proprijem, mesto 55 K 60 v. samo 29 K.

Isti brevir se dobi tudi s proprijem krškimi in pa brez proprija.

Isti brevir, vezan v najfinejšem šagrinu s proprijem ljubljanskim, mesto 61 K 60 vin, samo 32 K.

1 Breviarium Romanum, 4 zvezki, 1906, oblika 18", 16×9½ cm. Zunanja oblika je podobna zgoraj navedenemu brevirju, le v manjši obliki in z nekaj manjšim tiskom, s proprijem lavantinskim, z zlato obrezo, mesto 44 K 10 vin, samo 22 K.

Isti brevir se dobi tudi brez proprija.

Vse te izdaje so preskrbljene tudi z najnovejšimi oficiji.

1 Breviarium Romanum, 4, 2 zvezka, 27½×20 cm, s prav velikim tiskom za dom, črno usnje, rdeča obreza (proprij ljubljanski), mesto 62 K 80 vin, samo 48 K.

Pri demoliranju hiš v okolici nemškega gledališča se prodaja večjo množino še uporabnega stavbnega materiala in sicer:

strešno opeko, zidno opeko, kamenje, olina, vrata, peči, železje, štedilnike i. t. d.

Ogleda se na licu mesta in da pojasnila delovodja Kranjske stavbinske družbe g. Ant. Žumer.

909 3

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezanje gratis.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastonj, poštnine prosto. — Ceniki zastonj, poštnine prosto.

913

Prodaja

893

se pod ugodnimi pogoji:

1. Lepo **arondirano posestvo** z obširnimi gospodarskim poslopjem, velikimi skladišči in prizidano **vilo**; posestvo je deloma zaraščeno s smrekami in hrasti, večinoma pa je travnik ob vodi Gradašči blizu **Viške cerkve**; tudi je že parcelirano in ugodno za stavbo hiš.

2. Nova **enonadstropna hiša na Selu pri Ljubljani** ob Poljski cesti iz Zaloške ceste proti kemični tovarni.

3. Dve veliki **parceli v mestnem logu** ob Malem grabnu, pripravni za stavbo delavskih hiš.

4. Vila tik ljubljanskega pomerija ob Dolenjski cesti s prodajalno in lepimi skladišči.

5. Lepo **arondirano posestvo** s hišo in gospodarskimi poslopiji v **najlepšem kraju Ljubljane**; v hiši izvršuje se že mnogo let gostilničarska obrt, **mного obiskana gostilna**.

6. Lepo **posestvo v Drnovči blizu Vač**, obsegajoče 63 oralov njiv, travnikov, vrtov, gozda, z dvema hišama, obširnimi gospodarskimi poslopiji, redi se lahko **20 glav goveje živine, 200 ovac in 100 ščetinarjev**; **komaj nekaj minut od posestva se nahaja mlekarina**.

7. Lepo posestvo na **Kresniškem vrhu blizu Litije**, večinoma gozd pa tudi njive in travniki z lepo hišo in gospodarskim poslopjem.

8. **Veleposestvo** na Spodnjem Štajerskem blizu Sočtanja, 540 oralov gozdov, njiv, travnikov, 30 poslopij, 2 mlina in 1 žaga, 2 lastna lova.

Pojasnila podaja pisarna dr. Frana Poček-a v Ljubljani, Stari trg št. 30.

Modni kamgarn kakor tudi drugo blago za moške obleke najdete v največji izbiri pri

R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Stritarjeva (Špitalska) ulica št. 5.

V prvem nadstropju poseben oddelek za tovarniško skladišče sukna. — 591 — Pošljajo se tudi vzorci na ogled.

Št. 4906.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje s tem **službo okrožnega zdravnika v Trebnjem.**

S to službo je združena plača 1400 K, aktivitetna doklada 200 K in dve starostni dokladi (petletnici) po 100 K.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru **do 5. aprila 1911** z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskemu državljanstvu, fizični sposobnosti, mravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 18. marca 1911.

943

Ime:

R. Miklauc
Ljubljana

592

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Kupujte le vzgialice: „U korist obmejnim Slovincem“

Za izvršitev

919

slikarskih del

se vljudno priporoča

Anton Petek, slikar, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 38

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

v hiši Zadrúžne zveze, Dunajska cesta 32 (nasproti Bavarskemu dvoru v bližini mitnice).

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar. — Posojila na zemljišča daje po 4 3/4 0/0 in 5 0/0. — Daje posojila na amortizacijo na vsak poljuben načrt, dalje na menice in vrednostne papirje.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne.

Za varnost vložnega denarja jamči **21 kmečkih občin** z vsem premoženjem in davčno močjo. Vsaka špekulacija z vloženim denarjem je po pravilih odobrenih od c. kr. dež. vlade izključena, zato je denar v hranilnici popolnoma varno naložen in se ni bati nobene izgube.

542

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.